

Україна: **Захист цивільних осіб у збройному конфлікті** Оновлення, грудень 2024 року

Будівля в Харкові, яка була пошкоджена під час обстрілу баражуючими боеприпасами, 20 грудня 2024 року.

9 січня 2025 року

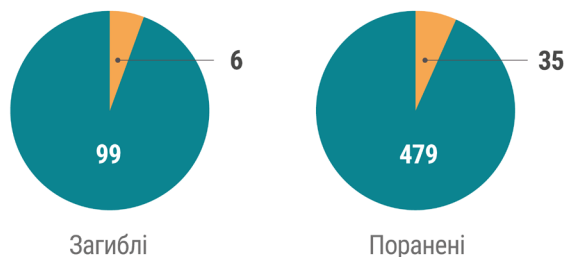
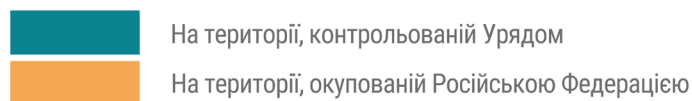
Резюме

- **У грудні в Україні загинуло щонайменше 105 цивільних осіб і 514 отримали поранення.** В цей місяць Моніторингова місія ООН з прав людини задокументувала найменшу кількість загиблих цивільних осіб з початку повномасштабного вторгнення.
- Переважна більшість жертв (випадків загибелі або поранень) серед цивільних осіб (**93 відсотки**)¹ та пошкоджень навчальних і медичних закладів (**86 відсотків**)² продовжували відбуватися на території, контрольованій Урядом України.
- Більшість жертв (**78 відсотків**)³ сталася поблизу лінії фронту, при цьому найбільша кількість загиблих і поранених зафіксована в Херсонській та Донецькій областях. Майже половина жертв,⁴ що відбулися **поблизу лінії фронту**, була спричинена атаками з використанням безпілотників ближнього радіусу дії.
- Двадцять відсотків⁵ жертв стали наслідком застосування російськими збройними силами **далекобійної зброї** (ракет і баражуючих боеприпасів). Жертви серед цивільних осіб від ракет і боеприпасів були зафіксовані в 8 областях України.
- Російські збройні сили здійснили дві великомасштабні скоординовані **атаки на енергетичну інфраструктуру України**, пошкодивши не менше 13 об'єктів з виробництва та розподілу електроенергії та тепла в дев'яти областях. Атаки призвели до аварійних відключень електроенергії в багатьох областях та поновлення щоденних планових відключень по всій країні.

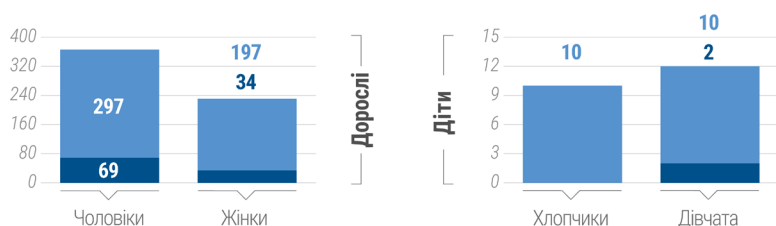
Жертви серед цивільних осіб у грудні 2024 року⁶

Усього: **619** цивільних осіб { **105** загиблих **514** поранених

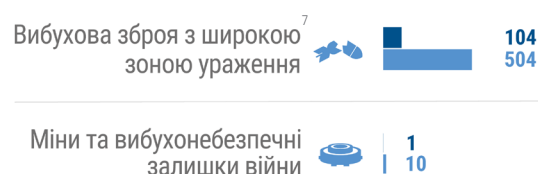
1. За територією, де вони сталися

2. За віком та статтю

3. За типом зброї/інциденту

Випадки руйнування та пошкодження медичних закладів і закладів освіти у грудні 2024 року

Показові інциденти

- 1 грудня вранці атака безпілотником ближнього радіусу дії на маршрутне таксі в місті Херсон призвела до загибелі 3 цивільних осіб (2 жінки та 1 чоловік) і поранення 8 осіб (4 жінки та 4 чоловіки).
- 6 грудня авіабомби зруйнували автосервіс та значно пошкодили прилеглу територію в місті Запоріжжя. Внаслідок цього загинуло 10 цивільних осіб (5 чоловіків, 3 жінки та 2 дівчинки) і 27 отримали поранення (12 чоловіків, 12 жінок, 2 дівчинки та 1 хлопчик).
- 6 грудня ракета влучила в житлові райони Кривого Рогу (Дніпропетровська область), внаслідок чого загинуло 3 чоловіків і 18 цивільних осіб (12 жінок, 5 чоловіків та 1 хлопчик) отримали поранення.
- 10 грудня ракета влучила в комерційну будівлю в місті Запоріжжя, де знаходилися два медичні заклади. Внаслідок атаки загинуло 11 цивільних осіб (8 жінок і 3 чоловіків), серед яких чотири працівниці офтальмологічного центру, а 20 цивільних осіб (12 жінок, 7 чоловіків і 1 дівчинка) отримали поранення.
- 13 грудня скоординована атака ракетами та баражуючими боеприпасами пошкодила не менше 5 енергетичних об'єктів у 4 областях України. Внаслідок атаки отримали поранення як мінімум троє цивільних чоловіків.
- 25 грудня ще одна скоординована атака ракетами та баражуючими боеприпасами пошкодила не менше 10 об'єктів енергетичної інфраструктури, включаючи гідроелектростанції та теплові електростанції, в 8 областях України. Атака призвела до загибелі як мінімум одного цивільного чоловіка, поранення трьох цивільних осіб (2 чоловіків і 1 жінки), відключення електроенергії по всій країні, а також пошкодження житла та майна.

"Це була найжахливіша атака, яку я коли-небудь переживала. Я почула свист і зрозуміла, що летить ракета, і що вже занадто пізно бігти і ховатися. Було багато вибухів, а з вікна я побачила полум'я".

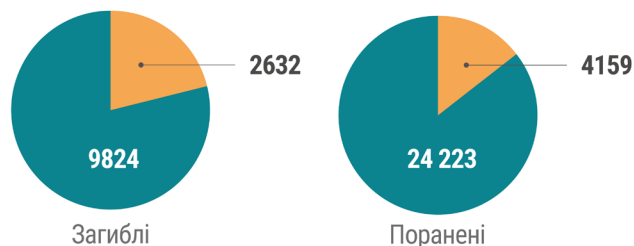
- Жінка, яка стала свідком ракетної атаки на енергетичну інфраструктуру в Дніпропетровській області 25 грудня

Жертви серед цивільних осіб з 24 лютого 2022 року⁸

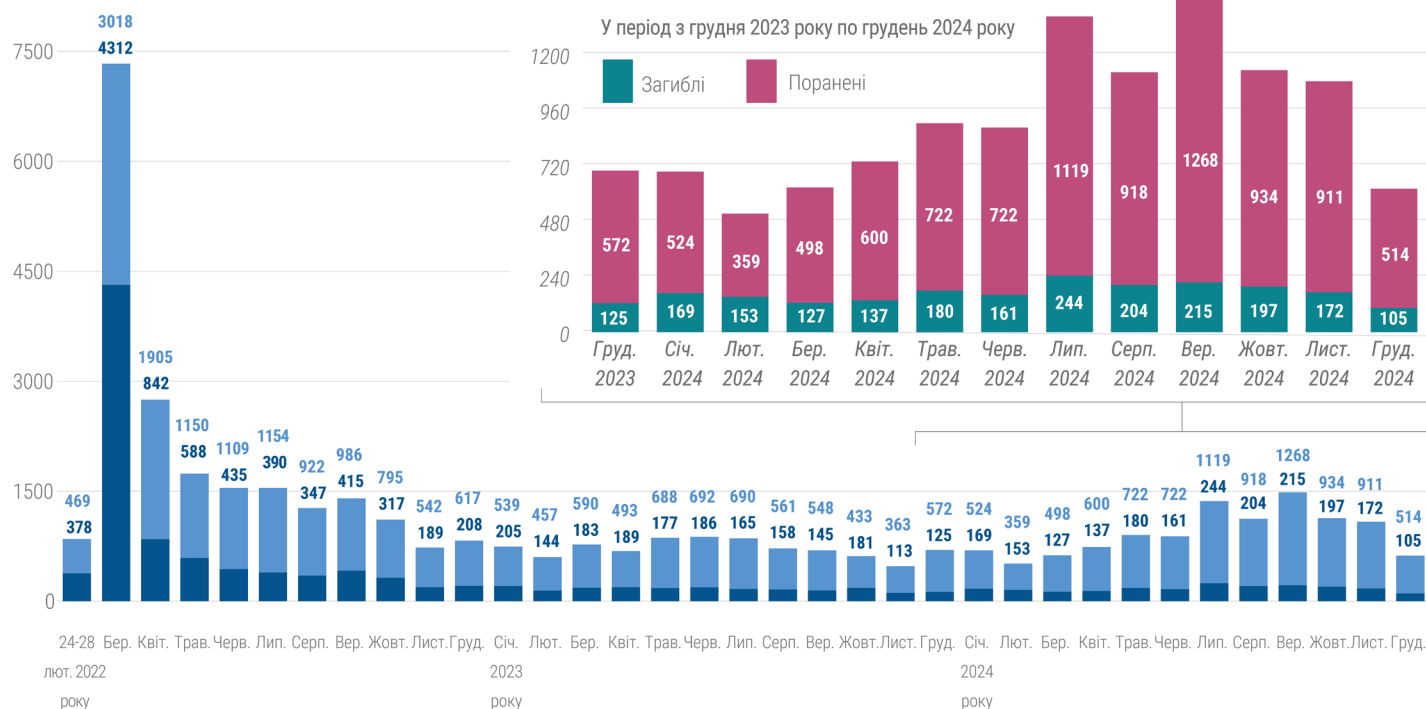
Усього: **40 838** цивільних осіб { **12 456** загиблих **28 382** поранених

1. За територією, де вони сталися

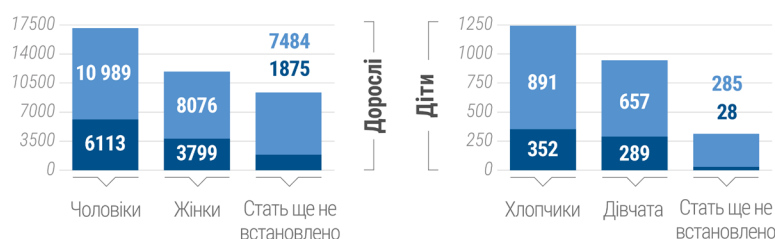
■ На території, контрольованій Урядом
■ На території, окупованій Російською Федерацією

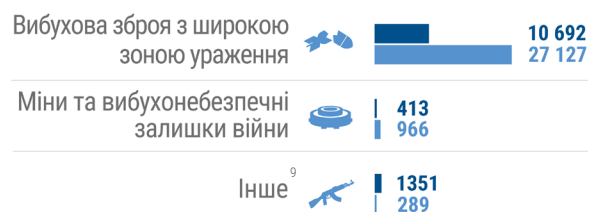
2. По місяцях

3. За віком та статтю

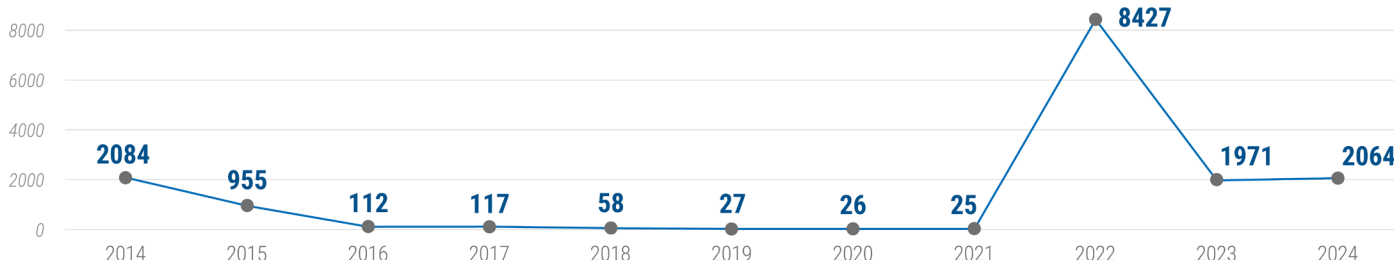
4. За типом зброї/інциденту

Випадки руйнування та пошкодження медичних закладів й закладів освіти з 24 лютого 2022 року

Загальна кількість загиблих цивільних осіб з 2014 року

Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні

ММПЛУ збирає інформацію про шкоду, заподіяну цивільному населенню через насильство, пов'язане з конфліктом, із широкого кола джерел, як-от інтерв'ю з жертвами, їхніми родичами та свідками; інформація з відкритих джерел, зокрема фотографії та відеоматеріали; документи й висновки судово-медичної експертизи; матеріали кримінальних справ; судові документи; доповіді міжнародних і національних неурядових організацій; публічні повідомлення правоохоронних і військових органів; дані медичних закладів і місцевих органів влади.

Усі джерела та інформація оцінюються на предмет їх відповідності та достовірності та перехресно звіряються з іншою інформацією. У деяких випадках перевірка інформації займає деякий час. Це означає, що в разі отримання додаткової інформації висновки щодо втрат серед цивільних осіб можуть бути переглянуті, а цифри можуть змінюватися. Статистичні дані, представлені в цьому звіті, ґрунтуються на даних щодо конкретної шкоди, заподіяної цивільному населенню, за умови, що дотриманий стандарт доведення, який передбачає наявність «достатніх підстав вважати», а саме тоді, коли, спираючись на сукупність перевіреної інформації, звичайний розсудливий спостерігач мав би

достатні підстави вважати, що шкоду було заподіяно, як описано. ММПЛУ називає інформацію, що відповідає цьому критерію, «перевіреною». Якщо ММПЛУ ще не підтвердила інформацію щодо жертви або не повідомила про окремий випадок смерті або поранення, це не обов'язково означає, що ММПЛУ встановила, що ця особа є активним членом збройних сил або безпосередньо брала участь у бойових діях. У багатьох випадках невизнання особи цивільною особою свідчить про брак інформації, а не про підтвердження статусу особи як комбатанта.

Фактичний масштаб шкоди, заподіяної цивільному населенню, – як втрат серед цивільних осіб, так і пошкоджень інфраструктури, – ймовірно, є значно більшим, тому що багато повідомлень про таку шкоду, особливо за період відразу після повномасштабного збройного нападу від 24 лютого 2022 року, неможливо перевірити через велику кількість повідомлень і відсутність доступу до відповідних районів. Кількість втрат серед цивільних осіб, ймовірно, є заниженою в містах, де на початку збройного нападу в 2022 році велися тривалі інтенсивні бойові дії – як-от Маріуполь (Донецька область), Лисичанськ, Попасна і Северодонецьк (Луганська область).

¹ 578 жертв серед цивільних осіб на території, контрольованій Урядом України, і 41 - на території, окупованій Російською Федерацією.

² 56 на території, контрольованій Урядом України, і 9 на території, окупованій Російською Федерацією.

³ 82 загиблих та 404 поранених.

⁴ 36 загиблих та 190 поранених.

⁵ 22 загиблих та 100 поранених.

⁶ Справжня кількість може бути більшою, оскільки деякі звіти все ще потребують підтвердження.

⁷ Інциденти, у яких цивільні особи були вбиті або поранені внаслідок обстрілів з артилерії, танків та реактивних систем залпового вогню (РСЗВ), використання крилатих та балістичних ракет (повітряного, морського та наземного базування) і авіаударів, у тому числі внаслідок застосування баражуючих боеприпасів та інших безпілотних літальних апаратів (БПЛА).

⁸ Збільшення загальних цифр у цьому оновленні порівняно з попереднім оновленням пов'язане не лише з втратами, які сталися протягом звітного періоду, оскільки УВКПЛ також продовжує підтверджувати втрати та пошкодження цивільної інфраструктури, які сталися до звітного періоду.

⁹ Інциденти, у яких цивільні особи були вбиті або поранені внаслідок вогню зі стрілецької зброї та легкого озброєння (СЗЛО), у тому числі внаслідок перехресного вогню, снайперського вогню, інцидентів із надмірним застосуванням сили (інциденти, під час яких військові відкривали вогонь по цивільних особах, сприймаючи їх як загрозу) та умисних вбивств, а також внаслідок побиття, ножових поранень і дорожньо-транспортних пригод за участю військових автомобілів або цивільних автомобілів, керованих військовими у зоні бойових дій.